Afschrift.

157 GoA

DEPARTEMENT VAN FINANCIËN
BATAVIA-C.

Uwe Nos. Datum

Aan
Zijne Excellentie
den Gouverneur-Generaal
van
Nederlandsch-Indië
(d.t.k.v/d Directeur van Justitie)

No.	Datum	Bijlagen
L.B. 1/15/5	10-4-1937	7

Onderwerp:
Taman Siswa en de
loonbelasting.

Bij schrijven van den 1en Gouvernements Secretaris dd.1 December j.l. No.2437/A werd mij verzocht Uwer Excellentie inlichtingen te verstrekken nopens het verder verloop der aangelegenheid, waaromtrent handelt het advies van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 13 Juni 1936 No.17734/F. met betrekking tot de loonbelasting van de leerkrachten van de Taman Siswa.

Ter voldoening aan deze opdracht heb ik de eer Uwer Excellentie mede te deelen, dat toen destijds door eenige Hoofden van Inspecties van Financiën de vraag was gesteld, of de belooningen van aan Taman Siswa scholen verbonden leerkrachten aan loonbelasting waren onderworpen, bij rondschrijven van den Hoofdinspecteur van Financiën dd. 23 Juli 1935 No.L.B. 1/66/19 - als bijlage 1 in afschrift hierbij aangeboden - werd medegedeeld, dat benoeming en ontslag van bedoelde leerkrachten niet geschiedt door de plaatselijke schoolhoofden, doch door een te Jogjakarta zetelenden, uit zelfbestuursonderhoorigen bestaanden raad (Madjelis Loehoer). In verband hiermede konden de hoofdonderwijzers niet als werkgevers in den zin der ordonnantie worden beschouwd. De evenbedoelde raad

zou

MUSEUM TAMANSISWA
DEWANTARA KIRTI GRIYA
01.157 6/1

zou volgens de aangehaalde aanschrijving mogelijk wel als werkgever kunnen worden aangemerkt hetgeen echter in 1935 niet tot heffing van loonbelasting kon leiden in verband met het feit dat de ordonnantie nog niet van toepassing was op zelfbestuursonderhoorige werkgevers.

Nadat bij artikel 1 van de ordonnantie van 30 December 1935 (Staatsblad 1935 No.627) de ordonnantie op de loonbelasting van toepassing was verklaard ten aanzien van de Vorsten, de Zelfbesturen en de Zelfbestuursonderhoorigen in de Gouvernementen Soerakarta en Jogjakarta, werd evengenoemde vraag opnieuw aan de orde gesteld door den algemeenen leider der vereeniging Taman Siswa (Ki Hadjar Dewantara) in zijn tot den Gouverneur van laatstgenoemd Gewest gerichte, hierbij in afschrift aangeboden schrijven van 31 Januari 1936 Ag.No. Db.-3 (bijlage 2).

In genoemd schrijven betoogt Ki Hadjar Dewantara, dat tusschen deze vereeniging en hare leerkrachten niet de verhouding werkgever - werknemer bestaat en dus ook van geen loon sprake is, daar de Taman-Siswa-organisatie een coöperatief karakter zou dragen, de leerkrachten als leden der organisatie (door Ki Hadjar Dewantara aangeduid als "Het Groot en Heilig Gezin") medezeggenschap zouden hebben en zelf gemeenschappelijk zouden beslissen omtrent de verdeeling van de inkomsten der vereeniging (de schoolgelden).

De Heer Bijleveld verklaarde in zijn schrijven van 12 Maart 1936 No.90/4/S (doordruk als bijlage 3 hierbij aangeboden) te betwijfelen, of de door den leider der vereeniging geschetste verhouding tusschen haar en de onderwijzers wel met de werkelijkheid overeenkomt.

Daar